

Daňové a právní zprávy

květen 2026

The better the question.
The better the answer.
The better the world works.

Shape the future
with confidence

Vítejte u květnového čísla daňových a právních zpráv – co v něm najdete?

Úvodník – bilancujeme a zamýšlíme se nad směřováním daňové soustavy.

Pilíř 2 – vypichujeme vybrané otázky, které bychom si pokládali při posouzení kvalifikace dotčené jurisdikce pro zjednodušení v podobě přechodného pravidla bezpečného přístavu založeného na informacích obsažených ve zprávě podle zemí.

EET – návrh zákona o elektronické evidenci tržeb s účinností od roku 2027 není jen technickou „reinkarnací“ původního systému – nový koncept přináší posuny v základním pojetí, rozsahu evidovaných subjektů a činností a vymezuje postavení zprostředkovatelů a dalších zapojených (mezi) článků.

Klíčové změny a dopady v oblasti hospodářské soutěže a veřejných zakázek – pracuje se na novelách zákona o ochraně hospodářské soutěže a zákona o zadávání veřejných zakázek.

Skutečný vlastník – italský Nejvyšší soud se přiklonil k restriktivnímu výkladu pojmu skutečný vlastník a potvrdil, že zapojení do cash-poolingu může ovlivnit úvahu o odepření smluvních daňových výhod u přeshraničních dividend.

Mzdové náklady a pomůcky – přinášíme vám zajímavé rozhodnutí Nejvyššího správního soudu týkající se prokazování daňové uznatelnosti mzdových nákladů vynaložených na základě dohod o provedení práce a podmínek přechodu na stanovení daně dle pomůcek.

Co dalšího nás zaujalo?

- **Investiční pobídky** – Ministerstvo průmyslu [zveřejnilo](#) metodiku Ministerstva financí k vyhodnocování záměrů získat investiční pobídku.
- **Stravné při pracovních cestách zahraničních zaměstnanců do ČR** – bez jasného závěru je zatím [spor](#) k otázce výše stravného vyloučeného z předmětu daně dle § 6 odst. 7 písm. a) zákona o daních z příjmů v případě zahraničního zaměstnavatele a jeho zaměstnanců při pracovních cestách do ČR.
- **Doměrek na převodních cenách a následný doměrek srážkové daně** – kauza ohledně převodních cen má [pokračování](#) v podobě 35% srážkové daně doměřené z doměrku na převodních cenách.
- **Znaky závislé práce** – Nejvyšší správní soud se opětovně [vyjádřil](#) k definičním znakům závislé práce, tentokrát v oblasti IT.
- **ESG reporting** – Ministerstvo financí publikovalo [návrh](#) novely stávajícího zákona o účetnictví, který se zaměřuje zejména na úpravu ESG reportingu.
- **Zajímavý pohled na daňovou uznatelnost** – Nejvyšší správní soud nedávno [řešil](#) uznatelnost odměny za zprostředkování a sporem probleskuje zajímavý pohled na test daňové uznatelnosti.
- **Nový zákon o účetnictví a doprovodná novela** – dle neoficiálních informací má být (pro tuto chvíli) opuštěn koncept daňové hodnoty a veškeré síly v oblasti daní z příjmů mají být údajně napřeny jen na provedení změn nutných v souvislosti se změnami v účetnictví.
- **Účetnictví a ekvivalence** – Národní účetní rada [vydala](#) novou interpretaci I-53 k oceňování cenných papírů a podílů ekvivalenční metodou v individuální účetní závěrce.

Úvodník

Libor Frýzek

partner v týmu daňového poradenství

libor.fryzek@cz.ey.com

+420 731 627 004

Kam kráčíš, daňová soustavo?

Úvodníky v této formě píšu už přes 15 let. S trochou štěstí by tenhle možná mohl mít jubilejní číslo 75. Celkem jistě je to můj EY úvodník poslední. Ne všechny byly úplně zdařilé, takže pokud je stále ještě čtete, tak vám moc děkuji za přízeň. Propral jsem tady všechna možná témata, včetně brblání na zákon, zákonodárce, správce daně, NSS, OECD a mnoho dalších. Přišlo i pár stížností některých – oprávněně i neoprávněně – dotčených.

V minulém století jsem nechápal, jak by mohlo někdy dojít ke zrušení slevy na expaty, a nakonec došlo... V tomto století jsem nevěřil, že někdo sestřelí debt push down, korunový dluhopis a skutečného vlastníka, a sestřelil. Takže někdy asi nakonec dojde i ke zdanění prodeje cenných papírů a k daňové konsolidaci.

Současná daňová soustava od roku 1993 řádně nabobtnala, zákony jsou delší a výrazně složitější. Je to logické, celý svět je složitější. Akorát řada věcí je sice složitější, ale uživatelsky příjemnější - tam by se měl svět ubírat. Moje auto je dneska řádově složitější než moje první 105ka, ale řídí se výrazně lépe. Moje první Atari bylo nepochybně násobně jednodušší než můj dnešní iPad, ale pracovat bych s ním už asi nechtěl. Jenom ta práce s daňovými předpisy je čím dál tím větší bolest.

Proč si to děláme těžší? Za většinou změn - pořád ještě věřím - je snaha to udělat spravedlivější, aby všichni platili správně. Spravedlivější možná, ale spravedlivé to nikdy nebude. Poplatník bude vždycky brblat, že daně jsou nespravedlivé. Dneska tak brblá, že jsou nespravedlivé, a ještě k tomu složitě.

Daň z příjmů primárně vychází z hospodářského výsledku. Máme mezinárodní účetní standardy (samy o sobě složité), které bojují jak o život, aby poskytl věrný a poctivý obraz. Proč tedy nevezmeme věrný a poctivý hospodářský výsledek z těchto standardů a jednoduše ho nepřejedeme daňovou sazbou? Místo toho musíme vyrobit separátní lokální účetnictví, jehož cílem je poskytnout (asi) lepší věrný a poctivý obraz. Moc nechápu, proč si většina zemí myslí, že jejich lokální účetnictví je věrnější a poctivější. A i kdyby bylo, stojí to za to trápení, takové účetnictví vyrábět? A pak ještě tenhle věrnější a poctivější výsledek hospodaření proženu dlouhým seznamem daňových úprav. Proč? Proto, že svůj věrnější a poctivější výsledek chci udělat ještě o kus věrnější a poctivější? A tady už si rovnou odpovím, to už by za to trápení nestálo. Důvodem tedy logicky je, že stát chce regulovat výši vybrané daně. Proč to ale neudělá vyšší nebo nižší sazbou? Protože vyšší sazba je víc vidět a hnala by buď lidi na náměstí, nebo podnikatele podnikat jinam? A možná jsou daně skvělý nástroj, jak podporovat, případně odrazovat podnikatele od určitého chování, a ovlivňovat tak tržní prostředí bez přímého zásahu. Zákazy a příkazy, jak se na trhu chovat, by byly problém, daně už jsou nutné

zlo ze své povahy, takže jim naložit ještě víc vlastně není problém. A tak je jednodušší vytvořit nový vědní obor „výpočet daňových odpisů a opravných položek“, který je tak komplexní, že na náměstí kvůli němu asi nikdo nevyrazí.

Výsledek téhle komplexity za správné a spravedlivé placení daní nakonec je, že zjistíme, že globálně se vlastně daně platí úplně špatně a je třeba to řešit. 10 let zpátky možná byla šance to nějak říznout a celou logiku zdanění nějak zjednodušit. Třeba zaplat daň tam kde máš zákazníky a zaměstnance. Místo toho přidáme další vrstvu komplexity BEPS, abychom zaplácali díry, které současný propracovaný systém obsahuje. Ale pořád to není dost a stále se ty daně neplatí spravedlivě. Tak to pojďme vyřešit jednoduše, BEPS 2.0, a všichni ať koukají zaplatit aspoň 15 %. Jednoduché, skvělá myšlenka. Ale ta implementace. V podstatě další vrstva, ještě robustnější a komplexnější než celá výroba nejvěrnějšího a nejpoctivějšího daňového základu. Stojí to ještě vůbec za to?

Vím, že nejsem úplně objektivní, a experti, kteří tomu opravdu rozumí, mi řeknou, že si to představuji jak Hurvínek válku. Mají pravdu. Kolegové daňoví poradci mě nebudou mít rádi, protože tohle je prostě super business. Ale na první pohled z venku to tak prostě vypadá.

Přeji daňové soustavě další zářnou budoucnost a vám čtenářům našich Daňových zpráv chytřejší a čtivější úvodníky od mých skvělých kolegů.

Celkem jistě je toto můj poslední úvodník. Ne všechny byly úplně zdařilé, takže pokud je stále ještě čtete, tak vám moc děkuji za přízeň.

Pilíř 2

Karel Hronek

partner v týmu daňového poradenství
karel.hronek@cz.ey.com
+420 731 627 065

Vladimír Sopkuliak

senior manažer v týmu daňového poradenství
vladimir.sopkuliak@cz.ey.com
+420 730 191 770

CbCR bezpečný přístav v praxi – vybrané otázky k posouzení kvalifikace

Lhůta pro podání informačního přehledu se blíží. Poplatníci doufají, že se jejich dotčené jurisdikce (nebo alespoň většina z nich) bude kvalifikovat pro zjednodušení v podobě přechodného pravidla bezpečného přístavu založeného na informacích obsažených ve zprávě podle zemí (CbCR bezpečný přístav).

Níže přikládáme 10 vybraných otázek, které bychom si v rámci takového posouzení položili:

1. Máme kvalifikovanou zprávu podle zemí (CbCR) sestavenou na základě kvalifikovaných finančních výkazů, přičemž u každé členské entity se při výpočtech obecně vychází z jediného kvalifikovaného účetního výkazu a v rámci jurisdikce ze stejného druhu kvalifikovaného účetního výkazu?
2. Pro účely posouzení splnění podmínky efektivní daňové sazby se ohledně zjednodušené zahrnuté daně vychází z kvalifikovaných finančních výkazů po odečtení daní, které nejsou zahrnutými daněmi, a nejistých daňových pozic?
3. Jsou údaje za hlavní entitu (HQ) a stálou provozovnu (PE) vykázané odděleně?
4. Jsou entity, které případně tvoří skupinu společných podniků (JV), posuzovány separátně?
5. Je splněna podmínka pro aplikaci CbCR bezpečného přístavu u investičních entit (pokud relevantní)?
6. Byly provedeny pouze úpravy specificky vyžadované dle pravidel OECD?
7. Pokud je v datech zahrnuta účetní úprava pořizovací ceny (PPA), je splněna podmínka konzistence a úpravy hodnoty goodwillu?
8. Existuje hybridní arbitrážní uspořádání? Pokud ano, byla kalkulace CbCR bezpečného přístavu náležitě upravena?
9. Obsahují data materiální čistou nerealizovanou ztrátu vzniklou z důvodu změny reálné hodnoty (Net Unrealised Fair Value Loss)?
10. Mám „problematické“ investiční pobídky, u kterých je nutno provést úpravu případného efektu odložené daně?

Se vším jsme vám připraveni pomoci – pište či volejte.

Ivana Krylová

partnerka v týmu daňového poradenství
ivana.krylova@cz.ey.com
+420 731 627 005

Dušan Kmoch

advokát, EY Law
dusan.kmoch@cz.eylaw.com
+420 704 865 114

EET: návrat v novém, a pro některé subjekty nejistém kabátě

Po letech se vrací elektronická evidence tržeb (EET) – tentokrát ve výrazně přepracované podobě. Návrh zákona o elektronické evidenci tržeb s účinností od roku 2027 (tzv. EET 2.0) není jen technickou „reinkarnací“ původního systému. Nový koncept přináší posuny v základním pojetí, rozsahu evidovaných subjektů a činností a vymezuje postavení zprostředkovatelů a dalších zapojených (mezi)článků.

Špatné vyhodnocení může pro podnikatele představovat významné riziko, zejména z pohledu možného přenosu odpovědnosti a hrozících sankcí.

Zároveň je nutné zdůraznit, že text vládního návrhu zákona i důvodové zprávy se od svého prvotního zveřejnění v knihovničce vlády (VeKLEP) změnil a další změny nelze vyloučit. I tato nejistota může být pro řadu podnikatelů rizikovým faktorem.

Nezáleží jen na platbě, ale jak k ní došlo

Na rozdíl od původní EET se nový návrh opírá primárně o pojem „kontaktní platba“. To posouvá pozornost od formy úhrady (např. hotovostně, kartou, bezhotovostním převodem, QR kódem) ke způsobu jednání mezi stranami (skrze osobní kontakt nebo provozovnu).

Hranice mezi kontaktní a nekontaktní platbou přitom nemusí být v praxi ostrá. Rozhodující nejsou jen technické parametry platby, ale i okolnosti jejího přijetí. Stejná transakce tak může být za různých okolností jednou předmětem EET, jindy zcela mimo systém.

Riziko nesprávné kvalifikace výrazně roste, zejména u hybridních modelů - typicky online objednávka spojená s fyzickým předáním a inkasem skrze prostředníka.

Kdo vlastně eviduje tržbu?

Pro správné ošetření, koho stíhá povinnost evidovat tržbu, je nutno nejprve zkoumat, zda kontaktní platba obsahuje více plnění poskytovaných různými subjekty a kterému podnikateli a v jakém rozsahu plyne rozhodný příjem.

Klíčové je, v jakém postavení inkasující subjekt jedná ve vztahu k podkladovému plnění. Konkrétně zda:

- je pouze inkasním zprostředkovatelem,
- jedná vlastním jménem na cizí účet,
- jedná cizím jménem na cizí účet,
- nebo je využit institut tzv. pověřeného zástupce.

V praxi se často setkáváme s tím, že smluvní nastavení neodpovídá reálnému jednání dotčených stran či nevede k zamýšlenému cíli. Rizikové tak nejsou jen úmyslné podvody, ale i běžná provozní selhání, jako nejasná odpovědnost nebo rozdílné chápání role zapojených subjektů. Sankční odpovědnost přitom ponese ten, kdo měl povinnost tržbu evidovat (ať už ze zákona, nebo na základě pověření), - nikoli nutně ten, kdo chybu způsobil.

Zprostředkovatelé, partnerská místa, franšízové modely

Největší praktická rizika lze čekat v situacích, kdy zákazník platí v místě předání zboží nebo poskytnutí služby, ale peníze inkasuje zprostředkovatel odlišný od dodavatele zboží nebo poskytovatele služby. Takto přijatá platba přitom v sobě může ukrývat další poplatky pro zprostředkující nebo jinak zapojené články.

V praxi tak může velmi snadno vzniknout situace, kdy každý spoléhá na toho druhého nebo naopak stejnou tržbu evidují dva subjekty - s různými údaji.

Zpozornět by proto měly především:

- logistické a doručovací společnosti,
- výdejní a partnerská místa,
- franšízové a agenturní modely,
- marketplace a platformy,
- karetní a voucherové společnosti.

Co by firmy měly udělat už nyní

Za klíčové považujeme zmapovat toky plateb. Dále je nutné posoudit, jakým způsobem zapojené články jednají mezi sebou a s koncovým zákazníkem, jak probíhá inkaso a následné přeposílání plateb a odměn. Samostatnou otázkou je, zda některé subjekty nebo činnosti nespádají pod výjimky z EET.

Rádi poskytneme podporu při zmapování těchto oblastí, včetně revize smluvní dokumentace a návrhu odpovídajících úprav.

Představený návrh zákona o EET klade vyšší nároky na správnou právní kvalifikaci podnikatelských modelů. Rizikové jsou zejména scénáře, v nichž je zapojeno více zainteresovaných subjektů. Znění návrhu zákona i důvodové zprávy se v čase ještě může změnit. Zásadní odchýlení od vytyčeného kurzu ale neočekáváme.

Vladimír Petráček

advokát, EY Law
vladimir.petracek@cz.eylaw.com
+420 704 865 121

Jan Turek

advokát, EY Law
jan.turek@cz.eylaw.com
+420 704 865 112

František Schirl

advokát, EY Law
frantisek.schirl@cz.eylaw.com
+420 704 865 137

Klíčové změny a dopady v legislativě týkající se hospodářské soutěže a veřejných zakázek

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) připravuje¹ zásadní změny v české legislativě týkající se hospodářské soutěže a veřejných zakázek. Novelu zákona o ochraně hospodářské soutěže a zákona o zadávání veřejných zakázek mají za cíl modernizovat a zefektivnit regulaci, reagovat na dlouhodobá tržní selhání a zrychlit procesy přezkumu veřejných zakázek. Návrhy byly předloženy do meziresortního připomínkového řízení a dotýkají se jak podnikatelského prostředí (včetně transakcí a compliance), tak veřejné správy a realizace investičních projektů.

Z pohledu praxe jde o kombinaci dvou trendů. ÚOHS usiluje o možnost zasahovat i tam, kde dochází k „podstatnému narušení hospodářské soutěže“ v širším, strukturálním smyslu (např. na oligopolních trzích), a to i bez prokázání klasického deliktu typu kartelu nebo zneužití dominance. V oblasti veřejných zakázek se pak řeší dlouhodobě kritizovaná délka přezkumných řízení a opakované vrácení věcí mezi instancemi, které může blokovat uzavření smlouvy a realizaci projektu.

Hospodářská soutěž: Modernizace a posílení nástrojů

Návrh novely vychází z předpokladu, že některé trhy mohou zůstat dlouhodobě „uzavřené“ či málo

konkurenční i bez zjevného protiprávního jednání jednotlivých soutěžitelů. V takových situacích dnes ÚOHS typicky nemá efektivní nástroj, jak podpořit otevření trhu (např. odstranění překážek vstupu, zvýšení transparentnosti či snížení závislosti na jednom dodavateli). Novela proto doplňuje tradiční pilíře soutěžního práva (postih kartelů, zneužití dominance a kontrolu spojování soutěžitelů) o prvky více preventivního a „tržně orientovaného“ dohledu.

Hlavním cílem novely zákona o ochraně hospodářské soutěže je posílit schopnost státu zasahovat v případech, kdy soutěž na trhu nefunguje efektivně, a současně lépe zacílit kapacity ÚOHS na skutečně soutěžně významné situace. To se promítá jak do zavedení nových nástrojů pro řešení strukturálních problémů trhu, tak do úprav v oblasti kontroly

¹ Návrh novely dostupný zde: <https://odok.gov.cz/portal/veklep/material/ALBSDSKF7WP8/>

spojování soutěžitelů a odpovědnosti fyzických osob. Mezi klíčové změny patří:

- **Zavedení nového soutěžního nástroje:** ÚOHS získá pravomoc provádět sektorová šetření a vydávat opatření obecné povahy, která mají za cíl otevřít trh konkurenci například zpřístupněním dat nebo odstraněním překážek v podobě nevyvážených smluvních podmínek.

V praxi bude klíčové, že opatření mají mít obecnou povahu a budou mířit na obnovu funkční soutěže v daném sektoru (např. nastavení transparentních a nediskriminačních pravidel přístupu k důležitým vstupům). Zásah tak může dopadat na více hráčů na trhu současně. Pro podniky to znamená zvýšenou potřebu sledovat sektorová šetření a aktivně vstupovat do konzultací, aby připomínkovaly navrhovaná opatření a minimalizovaly nepřiměřené dopady do svého obchodního modelu.

- **Možnost nařídit odprodej části podniku:** Tento nástroj umožní řešit strukturální problémy trhu, které nejsou způsobeny konkrétním protiprávním jednáním, ale brání vstupu nových soutěžitelů.

Tato možnost je vnímána jako „krajní“ prostředek. Typicky by připadala v úvahu tehdy, pokud by mírnější regulatorní zásahy (např. přístupové povinnosti, standardizace, změny smluvních podmínek) nevedly k otevření trhu nebo k odstranění dlouhodobě identifikovaných bariér vstupu. Z pohledu dotčených skupin je proto důležité včas vyhodnotit, zda jejich tržní postavení a smluvní nastavení nevytváří strukturální rizika, která by mohla vést k zásahu do podnikové struktury.

- **Posílení osobní odpovědnosti manažerů:** Vedle firem budou sankcionovány i fyzické osoby, které se podílejí na kartelových dohodách, s možností využití programu shovívavosti (leniency).

Pro firmy to posiluje význam funkčního soutěžního compliance programu (interní pravidla pro kontakt s konkurencí, pravidla pro účast na asociacích, školení managementu a obchodních týmů, mechanismy interního oznamování). Současně může růst význam včasného posouzení, zda je namíste využít leniency či narovnání, protože potenciální odpovědnost se nebude týkat jen společnosti, ale i konkrétních osob.

- **Úprava kritérií pro kontrolu fúzí a akvizic:** Obrátová hranice pro povinné hlášení akvizic se navrhuje zvýšit z 1,5 miliardy na 2,5 miliardy korun, což má snížit administrativní zátěž u méně významných transakcí a umožnit ÚOHS soustředit se na skutečně problematické transakce.
- **Zavedení call-in modelu:** ÚOHS bude moci přezkoumat i spojení, která nesplňují standardní obrátové prahy, ale mohou představovat významné riziko tržního omezení, zejména v dynamických odvětvích jako IT, telekomunikace či farmacie.

Z transakčního hlediska to může mít dopad na strukturu podmínek pro dokončení transakce a načasování closingu. I u „podprahových“ akvizic se může objevit potřeba soutěžní analýzy a zvážení, zda si před uzavřením transakce vyžádat předběžné stanovisko ÚOHS (např. v rámci přednotifikačních jednání). Podle dosavadních informací se počítá s tím, že ÚOHS bude moci prověřovat vybrané transakce i po uskutečnění (zahájit přezkum by musel do 6 měsíců od dokončení transakce), což zvyšuje význam vhodných smluvních ochran v transakční dokumentaci.

Zároveň bude dávat smysl doplnit due diligence o screening call-in rizika u podprahových transakcí (zejména v dynamických odvětvích) a zvážit přednotifikační komunikaci s ÚOHS tam, kde je soutěžní dopad nejistý.

Navrhované změny by měly vstoupit v účinnost od 1. ledna 2027. Společnosti s vyšším soutěžním rizikem by proto měly sledovat legislativní proces a zvážit zahájení interních úprav a preventivních opatření co nejdříve – typicky aktualizaci compliance pravidel, proškolení managementu a obchodních týmů a revizi interních postupů pro transakce (screening soutěžních rizik, nastavení komunikace s ÚOHS a promítnutí případného call-in rizika do transakční dokumentace).

Veřejné zakázky: Zrychlení přezkumu a zvýšení efektivity

Novela zákona o zadávání veřejných zakázek má za cíl zrychlení přezkumu a omezení zbytečných průtahů, které často komplikují realizaci veřejných projektů. Záměrem je zejména snížit motivaci podávat rozklad „automaticky“ bez věcného odůvodnění, posílit akceptaci prvoinstančních rozhodnutí a omezit opakované rušení rozhodnutí a vracení věcí mezi instancemi. Klíčové změny zahrnují:

- **Úprava systému kauce při podání návrhu a rozkladu:** Kauce bude rozdělena na dvě části - při podání návrhu navrhovatel uhradí větší část (v návrhu je zmiňováno rozdělení 70 % / 30 %) a zbytek až při podání rozkladu. Kauce případně státu i v případě, kdy účastník po podání rozkladu odstoupí ze zadávacího řízení ve stanovené době, což má zabránit zneužívání pravidel a účelovému blokování zadávacího řízení.

Dopad do praxe je dvojitý: pro navrhovatele se zvyšuje tlak na kvalitu argumentace už při zvažování rozkladu (protože s ním bude spojena dodatečná finanční zátěž), zatímco pro zadavatele by mělo dojít k rychlejšímu „odblokování“ řízení v případech, kdy rozklad nemá reálnou šanci na úspěch. Současně se omezuje motivace podat rozklad jen za účelem oddálení právní moci rozhodnutí a následného odstoupení s cílem získat kauci zpět.

- **Povinnost konkrétního odůvodnění rozkladů:** Nově bude vyžadováno přesné odůvodnění již při podání rozkladu, aby se zabránilo tzv. blanketním rozkladům.

Tato změna posiluje požadavek procesní disciplíny: účastník nebude moci podat rozklad „do zásoby“ a následně jej postupně doplňovat. V kombinaci s rozdělením kauce to má vést k tomu, že rozklad bude podáván jen tam, kde existuje konkrétní právní a skutková polemika s prvoinstančním rozhodnutím. Pro dodavatele to zároveň znamená potřebu mít připravenou interní koordinaci (právní, technickou i ekonomickou) tak, aby byl rozklad v zákonné lhůtě skutečně kvalitně odůvodněn.

- **Pravomoc předsedy ÚOHS vydat konečné rozhodnutí:** Předseda ÚOHS bude moci vydat konečné rozhodnutí bez nutnosti opakovaně vracet věci k prvostupňovému řízení, což má omezit opakované rušení rozhodnutí a zkrátit dobu řízení.

Posílení apelačního principu znamená, že ve věcech „běžících“ zadávacích řízení má být preferováno rychlé meritorní rozhodnutí v druhé instanci. Zadavatele to může přiblížit rychlejší právní jistotě (buď potvrzení, změna, nebo zastavení řízení), a tím i dřívějšímu uzavření smlouvy. Pro navrhovatele naopak roste význam toho, aby už v prvním stupni i v rozkladu uplatnili všechny relevantní argumenty a důkazy, protože prostor pro opakované vracení rozhodnutí zpět do prvního stupně se má zúžit.

- **Digitalizace procesů:** Novela reflektuje spuštění samoobslužného portálu ÚOHS, který

umožňuje elektronické podání návrhů a námitek prostřednictvím interních formulářů s autentizací přes Národní bod pro identifikaci a autentizaci.

Elektronizace může v delším horizontu zrychlit i běžnou procesní komunikaci - zejména díky standardizovaným formulářům, ověřené identitě podatele a možnosti efektivnějšího doručování. Pro účastníky řízení to zároveň znamená vyšší nároky na interní workflow (správa přístupů, kontrola podání, práce s datovými zprávami) a pečlivé hlídání lhůt, protože elektronické nástroje typicky snižují toleranci k formálním nedostatkům.

- **Zrychlení v krizových situacích:** Novela umožní rychlejší uzavírání smluv bez blokujících lhůt a s omezením některých formálních povinností v případě živelních pohrom a jiných mimořádných událostí.

Zadavatelé by však měli počítat s tím, že „krizový“ režim bude vyžadovat řádné zdůvodnění a dokumentaci mimořádných okolností. Doporučit lze průběžnou přípravu krizových plánů (včetně předem definovaných postupů a vzorových dokumentů), aby bylo možné postupovat rychle, ale současně obhajitelně i při následné kontrole.

- **Další úpravy:** Rozšíření okruhu námitek, zavedení soudního poplatku za správní žalobu ve výši 50 000 Kč a úpravy rámcových dohod směřují k větší předvídatelnosti a efektivitě přezkumu rozhodování ÚOHS.

Tyto změny by měly přinést praktičtější a stabilnější fungování veřejných zakázek jak pro zadavatele, tak pro dodavatele.

Závěr

Novely zákonů o ochraně hospodářské soutěže a o zadávání veřejných zakázek budou představovat významný krok k modernizaci české regulace, který reaguje na aktuální potřeby trhu a veřejné správy. U soutěžní novely půjde o posun od čistě reaktivního vymáhání deliktů k širšímu, preventivnímu zásahu proti dlouhodobým strukturálním problémům trhu - a současně o přesnější „zacílení“ kontroly spojování soutěžitelů i na transakce, které by jinak zůstaly mimo dohled. U novely zákona o zadávání veřejných zakázek je klíčové zrychlení přezkumu a omezení procesních taktik, které mohou zadávací řízení blokovat, a to zejména kombinací rozdělení kauce, povinnosti konkrétně odůvodnit rozklad a posílení apelačního rozhodování předsedy ÚOHS.

Doporučujeme podnikům, zadavatelům i dodavatelům sledovat další vývoj legislativního procesu (zejména vypořádání připomínek a finální znění paragrafů) a připravit si interní implementační plán. V oblasti soutěžního práva půjde typicky o revizi interních postupů a smluvních vzorů, zatímco u veřejných zakázek o nastavení procesních kroků pro rychlé reakce v přezkumu a práci s elektronickými nástroji ÚOHS. Včasná příprava může významně snížit riziko sankcí, procesních průtahů i transakčních nejistot.

Navrhované změny by měly vstoupit v účinnost od 1. ledna 2027. Společnosti s vyšším soutěžním rizikem by proto měly sledovat legislativní proces a zvážit zahájení interních úprav a preventivních opatření co nejdříve – typicky aktualizaci compliance pravidel, proškolení managementu a obchodních týmů a revizi interních postupů pro transakce.

Karel Hronek

partner v týmu daňového poradenství

karel.hronek@cz.ey.com

+420 731 627 065

Přísný pohled italského Nejvyššího soudu na skutečné vlastnictví dividend

Italský Nejvyšší soud se přiklonil k restriktivnímu výkladu pojmu skutečný vlastník (beneficial owner) a potvrdil, že zapojení do cash poolingů může ovlivnit úvahu o odepření smluvních daňových výhod u přeshraničních dividend.

Předmět sporu

Nejvyšší italský soud potvrdil doměření srážkové daně u dividend vyplacených italskou společností dánské sub holdingové společnosti. Italské daňové orgány i soudy dospěly k závěru, že dánská společnost nebyla skutečným vlastníkem dividend a neměla nárok na osvobození od srážkové daně dle smlouvy mezi Itálií a Dánskem.

Jedním z důležitých faktorů bylo, že dividendy byly automaticky převáděny do centralizovaného vnitroskupinového cash poolingů, v jehož rámci byly fakticky k dispozici konečné mateřské společnosti se sídlem v USA (UPE). Za skutečného vlastníka dividend byla proto označena právě UPE, přičemž soud aplikoval srážkovou daň dle smlouvy o zamezení dvojího zdanění mezi Itálií a USA.

Klíčové závěry soudů

Nejvyšší soud zdůraznil, že posouzení statusu skutečného vlastníka musí vycházet z ekonomické reality, nikoli pouze z formální struktury. Soud aplikoval tři základní testy:

- *Test skutečné ekonomické činnosti (substantial business activity test)* - příjemce dividend dle soudu nevykonával žádnou podstatnou podnikatelskou ani holdingovou činnost.
- *Test dispozice (dominion test)* - společnost dle soudu neměla právní ani faktickou možnost s dividendami samostatně nakládat, protože byly bezprostředně zahrnuty do vnitroskupinového cash poolingů.
- *Test obchodního účelu (business purpose test)* - struktura byla dle soudu primárně motivována daňovými úsporami, přičemž řízení a rozhodování fakticky činila UPE, což bylo dokumentováno vnitroskupinovou emailovou korespondencí.

Na základě těchto kritérií soud uzavřel, že dánská společnost vystupovala jako pouhá průtoková (conduit) entita (blíže [alert](#) našich italských kolegů).

Pointa

Rozhodnutí signalizuje zvýšené riziko daňových sporů u struktur, kde mají sub-holdingové entity limitovaný profil a dividendy (ale i úroky či licenční poplatky) efektivně míří do vnitroskupinového cash poolingů bez reálné možnosti daných entit s příjmy samostatně disponovat... No a také pozor na obsah interní komunikace.

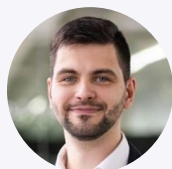
Jedním z důležitých faktorů bylo, že dividendy byly automaticky převáděny do centralizovaného vnitroskupinového cash-poolingu, v jehož rámci byly fakticky k dispozici konečné mateřské společnosti se sídlem v USA (UPE). Za skutečného vlastníka dividend byla proto označena právě UPE.

Judikáty

Radek Matušík

partner v týmu daňového poradenství
radek.matustik@cz.ey.com
+420 603 577 841

Jiří Dienstbier

manažer v týmu daňového poradenství
jiri.dienstbier@cz.ey.com
+420 731 627 146

Od pochybností k pomůckám - ani mzdové náklady nejsou v bezpečí

Tentokrát vám přinášíme rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (NSS) týkající se prokazování daňové uznatelnosti mzdových nákladů vynaložených na základě dohod o provedení práce (DPP) a podmínek přechodu na stanovení daně dle pomůcek (6 Afs 75/2025 – 57).

Podstata sporu

Společnosti byla při daňové kontrole doměřena daň z příjmů právnických osob, a to na základě pomůcek. Sporné byly mzdové náklady vyplácené pracovníkům na DPP, které tvořily podstatnou část celkových mzdových nákladů společnosti.

Pohled správce daně

Správce daně identifikoval soubor závažných a vzájemně se posilujících pochybností, zejména:

- nevěrohodnost (např. dvě skupiny smluv, obsahové rozdíly, rozpory s verzemi předloženými zaměstnanci),
- rozpory v evidenci (např. nesoulad odpracovaných hodin a vyplacené odměny či uvedení zaměstnanců, kteří uzavřeli DPP až v měsících následujících),
- nelogická vazba mzdových nákladů na výnosy (či majetek) v rámci jednotlivých provozoven.

Pochybnosti vznikly nejen o tom, zda konkrétní zaměstnanci vůbec nějakou pracovní činnost na základě DPP vykonávali a v jakém rozsahu, ale také o tom, zda ji případně vykonávali skutečně pro společnost.

Na základě toho pak správce daně uzavřel, že daň nelze stanovit dokazováním, a je proto nutné ji stanovit dle pomůcek.

Pohled společnosti

Společnost zejména tvrdila, že:

- unesla důkazní břemeno (výpovědi svědků, evidence pracovní doby),
- jednotlivé pochybnosti správce daně jsou marginální a izolované,
- správcem daně provedená středisková analýza je irelevantní, neboť společnost neúčtuje střediskově,

- znalcem vypracované posudky prokazují minimálně nutné mzdové náklady,
- použití pomůcek bylo excesivní a vedlo k nepřiměřeným rozdílům mezi jednotlivými roky.

Pohled soudů

Krajský soud se postavil na stranu správce daně, přičemž zdůraznil, že nejde o posuzování jednotlivých pochybení izolovaně, ale o jejich celkový kumulativní efekt, a dále, že znalecké posudky neprokazují minimální nutné náklady konkrétního daňového subjektu, ale jen obvyklé náklady jiných subjektů.

NSS kasační stížnost zamítl a potvrdil závěry krajského soudu i daňových orgánů.

Klíčové postřehy NSS:

- Rozdíly mezi DPP nebyly náhodné, DPP tvořily dvě rozdílné skupiny. Vysvětlení společnosti se jeví jako nevěrohodné.
- Není podstatné, že pouze tři z oslovených zaměstnanců zaslali odlišné DPP. Nešlo toliko o rozdíly v dílčích údajích, které by bylo potřeba „opravit“, jak tvrdí společnost. Šlo o diametrálně odlišné DPP.
- Pokud mezi mzdovými náklady a výnosy jednotlivých provozoven neexistovala prokazatelná přímá souvislost, zcela oprávněně provedená analýza prohlubovala pochybnosti správce daně. Takový postup nepředstavuje nepřipustné „vytváření pochybností“, nýbrž racionální ekonomické ověření tvrzení daňového subjektu o vazbě mezi mzdovými náklady a výnosy.
- Mezi tržbami a mzdovými náklady nemusí existovat přímá úměra. To však nic nemění na tom, že rapidní nárůst mzdových nákladů oproti tržbám působí jako podezřelá skutečnost, která je způsobilá založit důvodné pochybnosti správce daně o věrohodnosti tvrzených údajů.
- Význam zjištění správce daně ohledně evidence pracovní doby a odměny nespočívá primárně v absolutní výši rozdílu mezi vyplacenou odměnou a výsledkem uvedeného součinu, nýbrž v tom, že poukazují na nevěrohodnost celé evidence pracovní doby. Nelze totiž vůbec určit, která její část odpovídá realitě, pokud vůbec. Požadavek společnosti, aby daňové orgány jednoduše vypočetly správnou odměnu zaměstnanců na

základě evidence a podle toho stanovily daň, proto není namístě.

- Znalecké posudky neprokazují minimální nutné mzdové náklady společnosti, protože vůbec nehodnotí žádné ekonomické parametry konkrétně u společnosti. Prokázání esenciálních nákladů konkrétního daňového subjektu a určení obvyklých mzdových nákladů u srovnatelných subjektů jsou dvě zcela odlišné kategorie. Na základě srovnání s třetími osobami nelze stanovit u společnosti daň dokazováním.
- Mzdové náklady na DPP představují v případě společnosti jednak velké množství dílčích nákladových položek, v souhrnu představující několik milionů Kč, jednak ne zcela zanedbatelnou část celkových nákladů. Navíc tyto mzdové náklady tvoří absolutně převažující část celkových mzdových nákladů. Zároveň správce daně uznal, že v nějaké výši musely být mzdové náklady na DPP vynaloženy. Dle NSS tak jde o případ, kdy i zpochybnění menší části účetnictví jako celku může vést k závěru, že daň nelze dostatečně správně stanovit na základě dokazování.

Co si z toho vzít?

Pokud správce daně pojme důvodné pochybnosti (například z důvodu rozporů vyplývajících z vnitřní evidence a smluvní dokumentace), pak může dojít k materiálnímu doměrku - a to i za situace, kdy je zjevné, že nějaké náklady vynaložené být musely a v bezpečí zjevně nejsou ani mzdové náklady.

Soud mimo jiné konstatoval, že mezi tržbami a mzdovými náklady nemusí existovat přímá úměra. To však nic nemění na tom, že rapidní nárůst mzdových nákladů oproti tržbám působí jako podezřelá skutečnost, která je způsobilá založit důvodné pochybnosti správce daně o věrohodnosti tvrzených údajů.

Plánované akce

Co pro vás EY připravuje?

- 14. 5. [Mezinárodní daňový update](#) (EY webinář)
- 27. 5. [Témata z daňových kontrol](#) (EY webinář)
- 2. 6. [OSVČ v praxi: Compliance a efektivní řízení externích spolupracovníků](#) (EY seminář)

Sledujte aktuální přehled plánovaných seminářů a webinářů: https://www.ey.com/cs_cz/events

KONTAKTY

V případě jakýchkoliv dotazů se prosím obraťte na svého kontaktního partnera nebo manažera.

Zdanění společností

Lucie Říhová	+420 731 627 058
Libor Frýzek	+420 731 627 004
Jana Wintrová	+420 731 627 020
Radek Matuščík	+420 603 577 841
Kateřina Dedková	+420 603 577 890
Karel Hronek	+420 731 627 065

DPH a cla

David Kužela	+420 731 627 085
Stanislav Kryl	+420 731 627 021

Zdanění fyzických osob

Martina Kneiflová	+420 731 627 041
Ondřej Polívka	+420 731 627 088

Právo

Ondřej Havránek	+420 703 891 387
-----------------	------------------

EY

+420 225 335 111
ey@cz.ey.com
www.ey.com/cz

Přihlášení k odběru

Pokud si přejete, aby naše daňové a právní zpravodajství dostával na e-mail i někdo z Vašich kolegů či známých, prosím přepošlete mu tento e-mail a může se přihlásit k odběru [zde](#).

Odhlášení z odběru

Nepřejete-li si odebrat Daňové a právní zprávy EY, prosím kontaktujte Adélu Vaňkovou: adela.vankova@cz.ey.com.

EY | Building a better working world

EY přispívá k lepšímu fungování světa tím, že vytváří hodnotu pro klienty, zaměstnance, společnost i celou planetu a buduje důvěru na kapitálových trzích.

Týmy odborníků EY s využitím dat, umělé inteligence a pokročilých technologií pomáhají klientům s důvěrou a sebedůvěrou utvářet budoucnost a nacházet odpovědi na ty nejnáléhavější výzvy dneška a zítřka.

Díky detailní znalosti různých ekonomických odvětví, globálně propojené multidisciplinární síti a ekosystému nejrůznějších partnerských organizací mohou týmy našich auditorů, konzultantů, daňových poradců i odborníků na strategické a transakční poradenství poskytovat komplexní služby ve více než 150 zemích a teritoriích.

All in to shape the future with confidence.

Název EY zahrnuje celosvětovou organizaci a může zahrnovat jednu či více členských firem Ernst & Young Global Limited, z nichž každá je samostatnou právníkou osobou. Ernst & Young Global Limited je britská společnost s ručením omezeným garancí, která neposkytuje služby klientům. Informace o tom, jak EY shromažďuje a používá osobní údaje, a o právech fyzických osob stanovených právními předpisy o ochraně osobních údajů jsou k dispozici na ey.com/privacy. Členské firmy EY neposkytují právní služby v zemích, kde to zákon neumožňuje. Podrobnější informace o naší organizaci najdete na našich webových stránkách ey.cz.

© 2026 Ernst & Young, s.r.o. | EY Law advokátní kancelář, s.r.o.

Všechna práva vyhrazena.

ED None

Tento materiál má pouze všeobecný informační charakter, na který není možné spoléhat jako na poskytnutí účetního, daňového, právního ani jiného odborného poradenství. V případě potřeby se prosím obraťte na svého konkrétního poradce.

ey.com